

Sygn. akt VIII Cz 238/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca SSO Katarzyna Borowy (spr.)

Sędziowie SO Jadwiga Siedlaczek, SO Małgorzata Kończal

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2013 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela M. D.

przeciwko dłużnikowi R. P.

w przedmiocie wniosku dłużnika R. P. oraz A. P.

o obniżenie opłaty egzekucyjnej ustalonej przez komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu Dariusza Zimnego w sprawie Km 6770/11

na skutek zażalenia dłużnika R. P. oraz A. P.

na **postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu**

z dnia 25 lutego 2013 r.

sygn. akt XI Co 118/13

postanawia: oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Toruniu odrzucił wniosek dłużnika R. P. i nabywcy nieruchomości A. P. o obniżenie opłaty egzekucyjnej ustalonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu Dariusza Zimnego w sprawie Km 6770/11 z kwoty 10.866,84 zł do kwoty 866,84 zł. Zdaniem Sądu Rejonowego, w świetle akt komorniczych, działania komornika były prawidłowe, a ustalona przez niego postanowieniem z dnia 8 stycznia 2013 r. opłata stała na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, zgodnie z którym opłata stała stanowi 40% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości. W przypadku przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych opłatę pobiera się od każdej izby składającej się na pomieszczenie przedsiębiorstwa. Opłata stała w niniejszej sprawie za przeprowadzenie eksmisji z 10 pomieszczeń wyniosła 1.086,68 zł za każde pomieszczenie.

Kolejno Sąd Rejonowy wskazał, że przyznane w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji w art. 49 ust. 7 i 8 prawo do złożenia wniosku o obniżenie wysokości opłat dotyczy wyłącznie opłat stosunkowych pobieranych za prowadzenie egzekucji świadczeń pieniężnych. Ze względu na jednoznaczne brzmienie tych przepisów strony nie mogą skutecznie domagać się obniżenia wysokości opłat stałych.

Dłużnik R. P. oraz nabywca nieruchomości A. P. wnieśli zażalenie na powyższe postanowienie, zarzucając naruszenie art. 51 ust. 1 pkt 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji przez ustalenie, że komornik naliczył zgodnie z przepisami opłatę stałą od czynności wprowadzenia w posiadanie nieruchomości i przywrócenie naruszonego posiadania oraz że ustalona przez komornika opłata stała nie może podlegać obniżeniu stosownie do wskazanych przepisów. Skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia przez ustalenie, że odpowiednią opłatą komorniczą jest kwota 2720 zł. W uzasadnieniu wskazali, że w swej skardze z 30 stycznia 2013 r. kwestionowali wysokość naliczonej opłaty i wnosili o jej obniżenie. Zaznaczyli, że lokal będący przedmiotem czynności egzekucyjnych faktycznie składa się z jedynie z dwóch sal konsumpcyjnych i od takiej ilości pomieszczeń powinna być naliczona opłata. Pozostałe pomieszczenie tj. kuchnia bez okien, hol, magazyn suchy, łazienka dla personelu, dwie łazienki dla klientów lokalu, pomieszczenie gospodarcze, hol pomieszczenie gospodarcze dla personelu – nie są izbami w pojęciu przepisów prawa i od nich nie powinna być naliczona opłata. Powołali się przy tym na pojęcie lokalu w przepisach prawa budowlanego i ustawy o statystyce publicznej.

Końcowo stwierdzili, że komornik ograniczył się jedynie do dokonania zajęcia określonego lokalu, a czynności tej faktycznie nie wykonał i okoliczność ta powinna również znaleźć odzwierciedlenie w należnej opłacie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że wbrew temu co twierdzą skarżący, we wniosku z dnia 30 stycznia 2013 r. domagali się wyłącznie obniżenia opłaty egzekucyjnej, wprost wskazując, że składają „skargę – wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej”, a jako podstawę tego żądania powołali art. 49 ust. 7 i 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1376 ze zm.) oraz wywodzili, że opłata komornicza powinna być powiązana z efektywnością prowadzonej egzekucji, rozumianej jako zaspokojenie roszczenia wierzyciela w wyniku skutecznych działań komornika i faktycznego nakładu pracy, zaś ich zdaniem w niniejszej sprawie komornik nie wprowadził wierzyciela w posiadanie nieruchomości, gdyż ten został z niej uprzednio eksmitowany. Zatem ustalenie opłaty w pełnej wysokości jest niezasadne. Sednem złożonego środka była więc nieproporcjonalność ustalonej przez komornika opłaty do rzeczywistego nakładu jego pracy. W tej sytuacji zatem nie ulega wątpliwości, że stanowił on wyłącznie wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej. Zaskarżenie nie obejmowało natomiast sposobu (prawidłowości) ustalenia tej opłaty. R. P. i A. P. nie podnosili bowiem, że ustalona opłata została ustalona niezgodnie z przepisami normującymi wysokość opłaty w sprawie o wprowadzenie w posiadanie nieruchomości tj. art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Niektórzy autorzy stoją na stanowisku, że rozpoznając wniosek o obniżenie wysokości opłaty egzekucyjnej sąd powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy opłata egzekucyjna została przez komornika ustalona prawidłowo tj. zgodnie z przepisami ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz k.p.c. (P. Biezuński, Miarkowanie opłaty egzekucyjnej, Monitor Prawniczy nr 2/2013), jednak zdaniem Sądu Okręgowego podjęcie przez sąd takiej kontroli powinno być uzasadnione każdorazowo okolicznościami sprawy. Tymczasem wnioskodawcy w swym wniosku nie sformułowali żadnych twierdzeń, które dawałyby asumpt do weryfikacji z urzędu prawidłowości określonej przez komornika opłaty egzekucyjnej. Co więcej, jak wynika z odpowiedzi na skargę (k. 9) ustalona przez komornika opłata stanowiła, stosownie do treści art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, iloczyn liczby pomieszczeń podlegających opróżnieniu oraz 40% przeciętnego wynagrodzenia, a żadna z tych danych wyjściowych nie była kwestionowana we wniosku o obniżenie opłaty. Dłużnicy nie negował również sposobu rozstrzygnięcia o kosztach tj. obciążenia nimi dłużnika. W tej sytuacji Sąd Rejonowy nie miał przesłanek aby kwestionować wysokość ustalonej opłaty czemu dał wyraz w uzasadnieniu postanowienia.

Aktualnie ilość i rodzaj pomieszczeń których miało dotyczyć wprowadzenie w posiadanie wynika wyłącznie z zażalenia.

Zastrzeżenia dotyczące sposobu obliczenia tejże opłaty zostały wyartykułowane w zażaleniu. W związku z tym trzeba przypomnieć, że zgodnie z art. 381 k.p.c. sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła

je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. W sprawie niniejszej wnioskodawcy nie twierdzili w pierwotnym wniosku, że obliczenie opłaty było niezgodne z art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji ani nie podnosili, że możliwość czy potrzeba powołania się na tę okoliczność powstała dopiero na etapie zażalenia.

W konsekwencji kognicja Sądu odwoławczego ograniczona jest do zarzutów poniesionych w pierwotnym wniosku o obniżenie opłaty egzekucyjnej. Rozpoznając sprawę w tym zakresie, Sąd Okręgowy podziela opinię, że możliwość sądowego obniżenia opłaty egzekucyjnej, przewidziana w art. 49 ust. 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, odnosi się wyłącznie do opłat unormowanych w ust. 1 i 2 tego artykułu, a więc do opłat stosunkowych pobieranych w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych, stanowiącą część procentową egzekwowanego świadczenia. Regulacja ta ma charakter wyjątkowy i w myśl zasady zakazującej rozszerzającej wykładni wyjątków (*exceptiones non sunt extendendae*) nie może być odnoszona do jakichkolwiek innych opłat egzekucyjnych niż w niej wymienione

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji opłata stała za wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości wynosi 40% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego; w przypadku przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych opłatę pobiera się od każdej izby składającej się na pomieszczenie przedsiębiorstwa. Opłata ta ma całkowicie inną konstrukcję normatywną niż opłata za egzekucję świadczeń pieniężnych, dotyczy konkretnego sposobu egzekucji a jej wysokość jest determinowana ściśle określonymi przesłankami. Nie wchodzi więc w rachubę zastosowanie do tej opłaty w drodze analogii przepisu pozwalającego na sądowe miarkowanie opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych.

Komornik uzasadniając postanowienie o ustaleniu kosztów podał, że opłata stała była ustalona za 10 pomieszczeń. Jeżeli dłużnik uważał, że pomieszczeń jest mniej niż było przeszkód by wnieść skargę na czynności komornika kwestionując wysokość opłaty.

W przypadku egzekucji świadczeń niepieniężnych zasadą jest, że jej wszczęcie jest uzależnione od uiszczenia przez wierzyciela opłaty stałej. W sprawie niniejszej wierzyciel był zwolniony od kosztów stąd też komornik zasadnie obciążył dłużnika kosztami w tym opłatą. Nakład pracy komornika, skuteczność prowadzonej egzekucji w przypadku świadczeń niepieniężnych nie stanowią przesłanki do ustalenia opłaty niższej niż przewidziana ustawą zwłaszcza, że w dacie gdy egzekucja była wszczynana zachodziły przesłanki do jej prowadzenia.

Na koniec podnieść należy, że w stosunku do A. P. nie było przesłanek do uwzględnienia wniosku o obniżenie opłaty również i z tego powodu, że z postanowienia komornika o ustanowieniu kosztów nie wynika aby nałożył na A. P. obowiązek ponoszenia jakichkolwiek kosztów, stąd też w istocie rzeczy A. P. nie miała interesu we wnoszeniu skargi.

Z podanych względów zażalenie podlegało oddaleniu (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).